



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa**

**Eusebius <Caesariensis>**

**Mogvntiae, 1672**

XXVII. Quot etiam ceteri qui eodem tempore floruerunt.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14478**

Vicorem solum, sed ad multos alios ecclesiarum antistites de questione proposita literas in eandem sententiam misit.

Αρχισυνεκλησιῶν, τὰ κατ' ἄλληλα δι' ἑπτα-  
λῶν πρὸς τὸ κεκινημένον ζήτημα ὁμίλει.

CAPUT XXV.

Quomodo cuncti in unam sententiam de die Pascha convenerint.

Huc refer  
Niceph.  
6. 36. 14.

Επισκοποι δὲ Παλαιστίνης, quos paulò supra memoravimus, Narcissus scilicet & Theophilus, & cum illis Callius Tyri, & Clarus Ptolemaidis episcopi, & qui simul cum ipsis convenerant, postquam de traditione diei Paschalis, quæ jam inde ab Apostolis ad ipsos continuâ successione manerat, multa in suis literis disseruerunt, tandem ad finem epistolæ his utuntur verbis: Date operam ut epistolæ nostræ exemplaria per omnes ecclesias mittantur, ne nobis crimen imputent qui animas suas à recto veritatis tramite facile abducunt. Illud etiam vobis significamus, eodem quo apud nos die Pascha Alexandria celebrari. A nobis enim ad illos, & vicissim ab illis ad nos literæ perferuntur; ita ut uno consensu & simul sacrosanctum peragamus diem.

CAPUT XXVI.

Quot Irenæus elegantis ingenii monumenta nobis reliquit.

Ετέρων præter supradicta Irenæi Opera & epistolas, exstat etiam brevissimus & in primis necessarius ejusdem liber adversus Gentes, qui de scientia inscribitur. Alius præterea Marciano fratri nuncupatus, qui demonstrationem continet Apostolicæ prædicationis. Denique libellus variarum disputationum, in quo epistolæ ad Hebræos, & Sapientiæ Salomonis mentionem facit, & quasdam sententias ex iis libris adducit. Atque hæc sunt quæ ex Irenæi Scriptis ad nostram notitiam pervenerunt. Interim cum per tredecim annos Commodus Imperium tenuisset, ac post ejus obitum Pertinax sex circiter mensium spatio Republicam administrasset, Imperator Severus summa rerum potitus est.

CAPUT XXVII.

Quot etiam ceteri qui eodem tempore floruerunt.

Huc refer  
Niceph.  
6. 35. 1. 4.

Πρότερον δὲ veterum ecclesiasticorum virorum qui tunc temporis vixerunt, plurima adhuc servantur apud multos

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Ὅπως τοῖς πᾶσι μία ψῆφος πρὸς τὴν Πάσχα συντηρηθῆται.

Οἱ γε μὴν ἐπὶ Παλαιστίνης ἐς δὲ τὸν διελθόντα ἀμρ. ὅτε Νάρκισσος ἐξ ἑσθ. Φιλ. καὶ σὺ αὐτοῖς Κάσιος τῆς κτ' ἑσθ. ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος, καὶ Κλάρος τῆς ἐν Πτολεμαίδι, οἱ τε μὲν τέτων σωεληλυθότες πρὸς τῆς καλεθῆσης εἰς αὐτὰς ἐκ διαδοχῆς τῆς Ἀποστόλων πρὸς τὴν Πάσχα ὁμοθυμαδόν πρὸς τὴν εἰρησολογίαν ἐπὶ τὸ τέλος τῆς γραφῆς, αὐτοῖς ῥήμασιν ἐπέλεγον ταῦτα. τῆς δ' ἐπιστολῆς ἡμῶν περιέγραψε καὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν ἀντίγραφα διαπέμψασθαι, ὅπως μὴ αἰσχροῦ ἀμρ. τοῖς ῥαδίως πλανῶσιν ἑαυτῶν τὰς ψυχὰς. διηλέμεν ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν Ἀλεξανδρίᾳ ἀγασθῆναι, ἥπερ καὶ ἡμεῖς, παρ' ἡμῶν γὰρ τὰ γράμματα κομίζονται αὐτοῖς, καὶ ἡμῖν παρ' αὐτῶν ὡς συμφωνῶν καὶ ὁμολογῶν ἡμᾶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ.

Ὅσα τῆς Εἰρηναίου φιλοκαλίας καὶ εἰς ἡμᾶς καλῶν.

Ἀλλὰ γὰρ πρὸς τῆς ὑποδοχῆς Εἰρηναίου συγγράμμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς, Φεβριῶντος αὐτῶν πρὸς ἑλλήνας λόγος συντομοῦτατος καὶ ἑπιτομῆς ἀναγκαίουτατος, πρὸς ἐπιστολῆς ἐπιγεγεγραμμένον καὶ ἄλλο ἐν ἀνατίθεικα ἀδελφῶν Μαρκιανῶν τένομα, εἰς ἑπτά βιβλία Ἀποστολικῆς κηρύξεως καὶ βιβλίον περὶ διαφορῶν, ἐν ᾧ τὸ πρὸς Ἑβραῖοις ἐπιστολῆς καὶ τὸ περὶ Σοφίας Σολομωνίου μνημονεύει, ῥηθῆναι ὅτι αὐτῶν ὁμοθυμαδόν πρὸς τὰ μὲν εἰς ἡμεῖς ἐγράψαντο ἐλθόντα γνώσιν τῆς Εἰρηναίου τοσαύτα. Κομόδου δ' ἐπὶ τὴν δεξὴν ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου ἔτεσι κατὰ λύσαντο, ἀντικρατοῦ Σαβίτου δ' ὅλοις μηνὶ ἐξέμνη τὴν Κομόδου τὴν Περτινῆα καὶ διαγρομένους κρατεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Ὅσα καὶ τῶν λοιπῶν τῶν πτωχῶν συμπημάτων.

Πλείστα μὲν οὖν ὡς πολλοῖς εἰσέτι νεωτέρων τότε σώζεσθαι παλαιῶν καὶ ἐκκλησι-

SEVERUS.

σιαστικῶν ἀνδρῶν, ἀναρέτε παροδῆς ὑπομνή-  
ματῶν ὧν γε μὴν αὐτοὶ διέγνωμεν, εἴη τὰ Ἡ-  
ρακλεῖτα εἰς τὸν Ἀπόστολον, καὶ τὰ Μαξίμου  
περὶ τὴν πολυβρυλλήτην ᾧ τῶν αἰρεσιώταις  
ζητήματῶν τὴν πόθεν ἢ κακία. καὶ περὶ τὴν γε-  
νητὴν ὑπάρχουσαν τὴν ὕλην τὰ τε Κανδίδου εἰς  
τὴν Ἐξαήμερον, καὶ Ἀπίωνος εἰς τὴν αὐτὴν  
ὑποθεσιν. ὁμοίως Σέξτε περὶ ἀνασάσεως καὶ  
ἀλλήτης ὑποθεσιν Ἀραβιανῶν καὶ μυρίων ἄλλ-  
λων ὧν διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἀφορμὴν, ἔχ-  
οῖον τε ἔτε τὰς χροῖας ᾧ τῶν ἀναγραφῶν, ἔθ-  
ισορίας μνήμην ὑποσημειώσας. καὶ ἄλλων ᾧ  
πλείστων, ὧν ἔδδ' ἐτας προσηγορίας καταλέ-  
γειν ἡμῖν δυνάτων, ἤλθον εἰς ἡμᾶς λόγοι. ὁρ-  
θοδόξων μὲν καὶ ἐκκλησιαστικῶν, ὡς γε δὴ ἡ  
ἐκάστη ᾧ τῶν ἀναγραφῶν εἰρη-  
νεῖα ἀδ' ἡλῶν ᾧ ὁμοῦς ἡμῖν, ὅτι μὴ τῶν πεση-  
σηγορίαν ἐπαγγελατῶν συλησάμενων.

A laudabilis diligentia monumenta. Eo-  
rum verò quos ipsi dignoscere potui-  
mus, hæc ferè sunt. Heracliti Commen-  
tarii in apostolum: Maximi quoque  
Volumina de vulgatissima illa apud hæ-  
reticos quaestione, unde fit malum: &  
de eo quòd materia facta sit. Præterea  
Candidi in Hexaëmeron, & Apionis de  
eodem argumento Commentarii. Item  
Sexti liber de Resurrectione, & Arabi-  
ani opus quoddam, aliorumq; complu-  
rium. Quorum nec tempora literis  
mandare, cum nullum nobis indicium  
aut argumentum suppetat: nec narra-  
tionem ullam libris nostris intexere  
possimus. Multorum etiam lucubra-  
tiones ad nos pervenerunt, quorum ne  
ipsa quidem nomina possumus recense-  
re. Qui orthodoxi quidem & ecclesia-  
stici omnes fuere, ut sacræ Scripturæ  
expositio à singulis eorum allata testa-  
tur: obscuro tamen nobisque ignoti  
sunt, propterea quod libri ipsi Aucto-  
rum non præferunt nomina.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Περὶ τῶν Ἀρτέμωνος αἰρέσεων ἑξαρχῆς ἑσθηθῆσαντων οἱ  
τις τὸν ἀπόστολον γράσαντι, καὶ ὅπως τὰς ἀγίας γραφὰς  
ἀσθενέσθαι τεταλμῆσαντι.

CAPUT XXVIII.

De his qui Artemonis hæresim initio sectati sunt:  
cujusmodi moribus præditi, & quomodo  
Sacras Scripturas depravare ausi  
fuerint.

Τούτων ἐν τῷ ᾧ τῶν παροδῶν καὶ τῆς  
Ἀρτέμωνος αἰρέσεως πεπονημένων, ἢ  
ἀνδρῶν ὅσιν ἑξαρχῶν Παύλου, καὶ ἡμᾶς  
ἀνανεώσασθαι πεπεισάσαι. Φέρεται τις διήγη-  
σις ταῖς ἐξέταξις ἡμῖν προσηκουσάτων ἰσο-  
ρίας. τὴν γὰρ τοὶ δὲ δὲ ἡλωμῆν αἰρέσειν ἑλθόντων  
ἀνδρῶν ἡμεῶν τὸν Σατῆρα φασκεσαν, ἔ-  
περὶ πολλὰ νεωτεριώσασθαι διδύκων ἑπειδὴ  
σεμνύνειν αὐτὴν ὡς ἀνδραγαθία οἱ ταύτης ἡ-  
δελον εἰσηγήσασθαι πολλὰ καὶ ἄλλα εἰς ἐλεγχον  
αὐτῶν τὸ βλασφημεῖν ὑποσημειώσασθαι  
ὁ λόγος, ταῦτα καὶ λέξω ἰσορεῖ. Φασὶ γὰρ τὰς  
μὲν ἀσθενέσθαι ἀπαίτας καὶ αὐτὰς τὰς Ἀποστό-  
λους παρεληφέναι τε, δεδιδάχεναι ταῦτα,  
ἀνω ἔτοι λέγεσθαι καὶ τὴν ἀλήθειαν ἔ-  
κρηύματα ᾧ τῶν Βίκτορος χροῖων, ὅς ἦν  
πρῶτος ἀπὸ Πέτρος ἐν Ῥώμῃ Ἐπίσκο-  
πος, διὸ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Ζεφυρέου, ᾧ τῶν  
κεχαράχθαι τὴν ἀλήθειαν. ἢ δὲ ἂν τυχὸν πι-  
θανὸν τὸ λεγομένον, εἰ μὴ πρῶτον μὲν ἀντέ-  
πιπῶν αὐτοῖς αἰθεῖται γραφαί. καὶ ἀδελφῶν  
δὲ ἡλῶν ἐστὶ γράμματα περὶ ἐξέτασιν τῶν Βί-  
κτορος χροῖων, ἀσθενέσθαι τὰς ἐθνη

Porro in cujusdam ex illis auctori-  
bus libro adversus Artemonis hæ-  
resim elaborato, quam Paulus Samo-  
fatensis nostris temporibus renovare  
aggressus est: exstat quædam narra-  
tio, historię quam præ manibus ha-  
bemus valde accommodata. Supra-  
dictam enim hæresim quæ Christum  
merum hominem esse dicebat, ante  
paucos annos inventam esse coar-  
guens auctor ille, quandoquidem se-  
ctæ illius principes vetustissimam il-  
lam esse jactabant: post alia multa  
adversus impium eorum mandacium  
adducta, hæc ad verbum refert: Af-  
firmant enim, inquit, pateros quæ-  
dam omnes, & ipsos Apostolos, ea  
quæ ab ipsis nunc dicuntur, & acce-  
pisse & docuisse: ac prædicationis qui-  
dem veritatem esse custoditam usque  
ad Victoris tempora, qui tertius de-  
cimus à Petro Romanæ urbis episco-  
pus fuit: à Zephyrini autem tempo-  
ribus qui Victori successit, adultera-  
tam fuisse veritatem. Ac fortasse id  
quod dicunt, credible videretur,  
nisi eis refragarentur primum qui-  
dem divinæ Scripturæ: deinde fra-  
trum quorundam Scripta, Victoris  
Bb ij

Huc refer-  
Niciph.  
c. 21. l. 4.